

Sammandrag av betänkandet utarbetat arbetsgruppen för skogsbrukets finansieringslag

Jord- och skogsbruksministeriet tillsatte en arbetsgrupp 22.1.2003 för att förbereda ändringar till lagen om finansiering av hållbart skogsbruk (1094/1996; nedan finansieringslagen). Arbetsgruppens uppdrag ändrades 24.10.2003. Arbetsgruppens uppgift var att senast 30.6.2003 utarbeta förslag om handeln med naturvärden, senast 31.12.2003 utarbeta förslag om miljöstöd och senast 30.4.2004 komma med övriga förslag. Utgående från förberedelserna i arbetsgruppen ingår i finansieringslagen en ny paragraf, dvs. 19 a § (624/2003) om handeln med naturvärden och andra försöksprojekt gällande programmet för mångfalden i skogarna i södra Finland (METSO). Denna paragraf trädde i kraft 1.7.2003. Utgående från arbetsgruppens förslag ändrades jord- och skogsbruksministeriets beslut om miljöstöd för skogsbruket (144/2000) i december 2003. Ändringen (1252/2003) trädde i kraft 1.1.2004. Giltighetstiden för miljöstödsavtal förkortades från 30 år till tio år.

De viktigaste ändringsförslagen som arbetsgruppen framlade gäller vård av ungskog, som är det klart största arbetsslaget. För att främja att finansiering för skogsbruket anvisas effektivt och ekonomiskt skall arbetsslaget för vård av ungskog uppdelas i plantskogsskötsel, istandsättning av ung gallringsskog och stamkvistning av kvalitetsträd. Stöd kan beviljas för skötsel av plantbestånd med en medelhöjd på i genomsnitt minst två meter och en diameter vid brösthöjd på mindre än åtta centimeter. Arbetsgruppen anser att man borde prioritera arbeten i skog i plantskogsstadiet. Arbetsgruppen föreslår att stödnivån för plantskogsskötsel höjs med tio procentenheter.

Också i unga gallringsskogar är det viktigt att starkare prioritera arbeten i allt yngre skogar. Stöd skall beviljas för istandsättning av skog där träden i medeltal är minst åtta, men högst 16 centimeter i diameter. En förutsättning är också att trädbeståndets övre höjd efter behandling är högst 12 meter i barrskog och högst 13 meter i lövskog, ifall virke som drivs inte enbart används som energivirke. Vid drivning av energivirke skall stöd för istandsättning av ung gallringsskog beviljas oberoende av övre höjd.

Arbetsgruppen föreslår att beviljande av stöd för drivning av energivirke skall utvidgas eftersom en ökad användning av energivirke har många positiva effekter. Stöd skall beviljas för drivning av energivirke från avverkningar förutom från vanliga slutavverkningar dock med undantag av de näringsfattigaste växtplatserna. För att bevara näringsbalansen i skogsbestånd föreslår arbetsgruppen att torra moar och mineraljordar, som är näringsfattigare än torra moar, samt torvmarker med motsvarande näringshalt inte omfattas av stödet. Stöd för drivning av energivirke skall uppgå till 6, 7 och 8 euro per kubikmeter fast mått i zonerna I, II och III. Stöd för flisning av energivirke skall också utvidgas.

Dessutom föreslår arbetsgruppen att man vid beslut om miljöstödet belopp skall skilt för varje objekt fastställa ringa skada som är markägarens självrisk. Namnet på lagen skall ändras till lagen om finansiering av skogsbruk. Skötsel- och underhållsskyldigheten skall förkortas till tio år och den gäller även objekt för stamkvistning av kvalitetsträd.

Om arbetsgruppens förslag genomförs innebär det att arealen för plantskogsskötsel ökar. Det samma gäller också drivning av energivirke. Arbetsgruppen uppskattar att man årligen kommer att behöva i genomsnitt fem miljoner euro mer i statsstöd för drivning av energivirke, tre miljoner euro mer för flisning, en miljon euro mer för plantskogsskötsel och 0,57 miljoner euro mer för miljöstödet. Skogsvårds- och skogsförbättringsarbeten har en mycket positiv effekt på sysselsättningen. För vård av ungskog används i dag cirka 14 000 euro i statsbidrag per årsverke. Denna positiva sysselsättningseffekt gynnar i synnerhet östra och norra Finland.